

sosledij v ustvarjalno montažo in že posegel po izraznih odtenkih, ki obljublajo nov razcvet. Kratek film ostane visoka šola in preizkušnja filmskega čuta, ki bo hranil tudi ustvarjalnost celovečernega filma. Upajmo, da nove omejitve ekonomske in repertoarne narave ne bodo zavrle razvoja te plemenite ustvarjalnosti, ki sicer cveti bolj za temo na pol amaterskih in zasebnih projekcij kot za svetlobo javnosti.

France Kosmač

GLOSE IN KOMENTARJI

ČISTO KRATEK ZAPISEK O EPIGONIH IN NJIHOVEM DILETANTIZMU

Med najbolj nevarna sredstva sodobne filozofije sodi gotovo Husserlova teorija o raznih redukcijah. Nevarna je namreč v rokah tistih, ki stvari ne poznajo dovolj natančno in ki jih navdihujeta samo epigonska navdušenost in diletantska pretencioznost. V takšnih primerih se namreč Husserlova teorija redukcij zreducira na banalno zanikanje objektivne realnosti, izmaliči se v najbolj nevzdržen subjektivizem in dobi nekako naslednjo obliko: pozabi na vse, kar je okrog tebe in kar je na tem svetu bilo, pozabi na vse, kar ti pripovedujejo različne znanosti, predaj se samo svojemu življenjskemu toku, potopi se vanj ves in popolnoma in tako se ti bodo nenadoma razodela bistva, deležen boš videnja bistev.

Tudi pri nas se že precej časa oglašajo odmevi Husserlove fenomenologije; zlasti pa so glasni epigoni teh odmevov. Pravico, da to trdim, mi daje med drugim tudi Veno Taufer, o čemer priča njegova kritika Clouzotovega filma *Resnica* (objavljena v *Delu*), priča njegovo pisanje o drami Vitomila Zupana (v beograjskem štirinajstdnevniku *Danas*) in priča nazadnje njegova intervencija, s katero je blagovolil poseči v diskusijo med Čosičem in meno (v istem štirinajstdnevniku). Ob vseh teh pa še ob drugih primerih Tauferjevih kritičnih in kronističnih (morda bolje: kroničnih) intervencij se človeku vzbuja vtis, da gre za epigonsko diletantsko uporabo Husserlovih redukcij, tako dosledno namreč naš pesnik in kronist spregleduje, zanemarja in reducira resnično, stvarno vsebino dejstev, o katerih govori, oziroma piše. Sicer ne trdim, da je Veno Taufer sploh že kdaj videl kakšno Husserlovo črko, vendar je s svojim pisanjem jasno izpričal, kateremu krogu pripada — in zato lahko rečem, da je o Husserlu nekaj moral vsaj slišati. Zdaj pa se predaja gledanju bistva ne glede na vse, potaplja se v svoj lastni življenjski tok (Husserl pravi: *Lebensstrom*) in nam razodeva njegovo bistvo, bistvo diletantizma in epigonstva, ki sta tem bolj pretenciozna, nasilna in ogrožajoča, čim bolj sta epigonska in diletantska.

Več, mislim, da v zvezi s tem ni treba povedati. Morda samo še tole: v članku *Slovenstvo, jugoslovanstvo in socializem* sem govoril tudi o takšnih slovenskih povsem nekvificiranih tendencah in koncepcijah, ki se zatekajo pod hrvaško in srbsko zaščito. Primer, o katerem govori tale zapisek, sodi med dokazno gradivo za navedeno trditev.

Dušan Pirjevec